

Helhedsplan for Dagtilbud i Vejen Kommune 2017-2021

Resume

Helhedsplanen for Dagtilbud 2017-2021 beskriver den fremtidige organisering af Dagtilbud i Vejen Kommune med udgangspunkt i:

- 3 institutioner/områder med hver et antal huse
- 5 selvstændige børnecentre + 1 filial
- En central dagplejeenhed
- Et specialpædagogisk dagtilbud, herunder et samlet team af ressourcepædagoger

Helhedsplanen for Dagtilbud beskriver strukturen i Dagtilbud med udgangspunkt i følgende 5 hovedtemaer:

- Ledelse
- Fysiske rammer
- Åbningstid
- Visitering
- Tildeling

Introduktion til Helhedsplan for Dagtilbud 2017-2021

Dagtilbudsområdet i Vejen Kommune har i dag en helhedsplan, som har mange gode lokale løsninger. For at sikre fremtidens behov bedst muligt, er denne Helhedsplan udarbejdet ud fra:

- at fremme barnets muligheder i livet
- sikre forældre fleksible muligheder for pasning – efter behov
- en effektiv ressourceudnyttelse, i forhold til viden og økonomi

Vejen Kommune ønsker at have et dagtilbud, som kan understøtte ovenstående, gennem:

- en reflekteret og tilrettelagt pædagogisk praksis med fokus på læring og inklusion
- et målrettet forældresamarbejde
- en stærk evalueringskultur med fokus på kvalitetsudvikling
- professionelt og tydeligt lederskab på alle niveauer

Helhedsplanen omhandler den struktur, der vurderes nødvendig for at kunne opfylde de fastlagte mål.

Udfordringer

Vejen Kommunes Dagtilbud står over for flere udfordringer i den nærmeste fremtid som nødvendiggør en justering af den nuværende Helhedsplan:

- Faldende børnetal fra 2.776 i 2015 til 2.603 i 2020
 - Kapacitet i børnehaver i dag: 1.637 pladser
 - Gennemsnitlig indskrevne børn i 2015: 1.302 børn

- Sikre rammer for dagtilbud, der fremmer alle børns trivsel og udvikling samt tilgode, at alle børn inkluderes i alderssvarende børnefællesskaber, der understøtter det enkelte barns læring.
- Sikre familier fleksibilitet og valgmuligheder med hensyn til forskellige typer af tilbud og tilskud, så familien så vidt muligt kan tilrettelægge familie- og arbejdsliv efter familiens behov og ønsker.
- Alle dagtilbud skal være pædagogisk og økonomisk bæredygtige.
- Reduktion af de kommunale budgetter, bl.a. pga omprioriteringsbidraget

Overordnet set ønskes mest mulig kvalitet for det enkelte barn og størst mulig service for forældrene. Samtidig skal helhedsplanen understøtte Vejen Kommunes ønske om at fremstå som en erhvervsvenlig kommune med en ambitiøs vækststrategi, og være en attraktiv bosætningskommune.

Et andet vigtigt fokus i arbejdet med Helhedsplanen har ligeledes været at understøtte målsætningerne for dagtilbud 2015 – 2017, der blev godkendt af Byrådet i 2015.

Faglige overvejelser

Jf. Byrådets godkendte målsætninger for Dagtilbud 2015 – 2017, er kerneopgaven:

“Fremme barnets muligheder i livet”

Jf. Dagtilbudsloven er Vejen Kommune forpligtiget til at skabe et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, der i samarbejde med hjemmene:

- understøtter børnenes trivsel, sundhed, alsidige udvikling og læring
- sikrer dem en god og tryk opvækst, med mulighed for leg, fordybelse, udforskning og erfaring
- fremmer deres selvværd, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber, samt forståelse for demokrati og kulturel integration
- styrker oplevelsen af sammenhæng og kontinuitet på tværs af hjem, dagtilbud og skole

Derfor vil Vejen Kommune jf. målsætninger for Dagtilbud 2015 – 2017, kendes på:

- Gode og fleksible dagtilbud, der giver familier mulighed for at skabe et godt familie- og arbejdsliv
- Mulighed for at skabe gode mangfoldige relationer børnene imellem
- Konsekvent fokus på forældre inddragelse og inkluderende børnefællesskaber
- Samspil mellem leg, rutiner og pædagogiske aktiviteter, der understøtter barnets udvikling og læring
- Tæt dialog og relevant inddragelse af flerfaglige samarbejdspartnere omkring barnets trivsel, potentialer/ udfordringer samt udvikling og læring
- En stærk professionskultur, hvor medarbejdernes kompetencer udvikles og sættes i spil, på baggrund af systematisk refleksion og forskningsbaseret viden.

Dette stiller krav til en struktur på dagtilbudsområdet, hvor der arbejdes i enheder med en størrelse, der sikrer råderum, fleksibilitet og stabilitet til at kunne gøre de nødvendige indsatser i forhold til ovenstående.

Dagtilbudsloven fremhæver forskellen på dagtilbud til børn i henholdsvis aldersgruppen 0-2 og 3-5 år med forskellige krav i forhold til læreplaner. Idet der ønskes optimale betingelser for at leve op til lovens intentioner, tilstræbes der gruppestørrelser af minimum følgende antal:

- Børnehavebørn: 30 børn
- Vuggestuebørn: 12 børn

For dagplejen gælder, at der i et geografisk område tilstræbes minimum 5 dagplejere (optimalt minimum 8) for at kunne opretholde en legestuegruppe, der kan understøtte et udviklende børnefællesskab og et pædagogisk miljø, der fremmer børnenes læring, trivsel og udvikling. En sådan gruppestørrelse sikrer ligeledes en lokal gæsteplacering ved dagplejers sygdom, ferie og kompetenceudvikling.

Ledelse

Ledelse af dagtilbud

Der stilles forslag om følgende struktur på dagtilbudsområdet i Vejen Kommune:

- 3 institutioner/områder med hver et antal huse
- 5 selvstændige børnecentre + 1 filial
- En central dagplejeenhed
- Et specialpædagogisk dagtilbud/samlet team af ressourcepædagoger

Ledelse af dagplejen

Der anbefales en central ledelse af dagplejen, da dette sikrer:

- Optimal kapacitetsstyring/økonomistyring
- Ensartet faglig udvikling og kvalitet
- Fagprofessionel ledelse
- Bredt kompetencefelt og mangfoldighed blandt dagplejepædagogerne
- Ensartet serviceniveau for forældre
- Størst mulig fleksibilitet i gæsteplejen
- Færrest mulig personaleressourcer til bemanning af morgentelefon

Ledelse og tilsyn af dagplejen varetages i dag af:

- 1 dagplejeleder
- 9 dagplejepædagoger

Ledelse i børnecentre

Børnecentrene fortsætter som selvstændige enheder med en børnecenterleder og en souschef. De indgår ikke som en del af områdeledelsen. Der er fuldtidsledelse af børnecentrene, men ikke nødvendigvis en fuldtids souschef, nuværende tildeling til ledelse fortsætter.

I filialbørnecentrene er det op til skolelederen af overbygningsskolen at vurdere sammensætningen af ledelsesteam for både skole og filial.

Børnecentre:	Antal børnehavebørn:	Antal vuggestue børn:	Antal fuldtidsansatte:
Skodborg	67	0	9
Andst	52	0	7
Føvling	41	0	5
Gesten	40	0	5
Glejbjerg	45	0	6
Lintrup – filial	34	0	4

Antal i alt:	279	0	36
---------------------	------------	----------	-----------

Ændringer omkring Børnecentre:

- Holmeå Børnecenter søges etableret ved Holmeåskolen, når bevilling af anlægsmidler er muligt. Holmeå Børnecenter etableres på baggrund af, at Børnehaven Regnbuen i Hovborg lukkes og Børnehaven Lindknud lukkes.

Indtil etablering af Holmeå Børnecenter bevares nuværende dagtilbud Børnehaven Regnbuen i Hovborg og Lindknud Børnehave som en del af område 1 med fælles områdeledelse.

Ledelse i områder

Helhedsplanen tager sit udgangspunkt i områdeledelse. Områdeledelse defineres som "Fælles ledelse af ensartede institutionstyper med én fælles forældrebestyrelse, ét samlet budget (og regnskab), fælles værdier og fælles drifts- og udviklingsaftale".

De nuværende 9 områder reduceres til 3 områder. Dette for at skabe større enheder, der er rustet til at imødegå de fremtidige udfordringer på dagtilbudsområdet med faldende børnetal og krav om reduktion i de kommunale budgetter. Større områder giver øget stabilitet og fleksibilitet samt mulighed for fuldtidsledelse.

Definering af områderne

Områderne er defineret ud fra følgende principper:

- Børnetal
- Geografi
- Skoledistrikter
- Pædagogisk og økonomisk bæredygtighed

Såfremt antal områder fastsættes til 3, vil børnetallet i hvert område være på minimum 300 børnehavebørn + vuggestuepladser, hvilket sikrer en områdestørrelse, der såvel fagligt som økonomisk vil være bæredygtigt, trods det faldende børnetal.

Områderne har alene ledelsesmæssig betydning – ingen praktisk betydning for visitering af børn i forhold til bopæl.

Beskrivelse af områderne:

Område 1	Antal børnehavebørn	Antal vuggestuebørn	Antal fuldtidsansatte
Vestervang	58		25
Æblehaven	53		
Børneborgen	55	(12) 16	
Tumlehøj	62	(12) 16	12
Veerst-Bække (Møllebo og Bulderbo)	64	(12) 16	12
Lindknud	25	0	3
Regnbuen (Hovborg)	16	(12) 16	6
Antal i alt:	333	64	58

OBS: Antal børn i tabellen er det gennemsnitlige antal børninskrevet i 2016 ved ny struktur,

tallene i parentes er det gennemsnitlige antal børn indskrevet i 2016 ved nuværende struktur.

Ændringer i område 1:

- Antallet af vuggestuepladser i Børneborgen udvides fra 12 til 16
- Antallet af vuggestuepladser i Veerst-Bække udvides fra 12 til 16
- Antallet af vuggestuepladser i Tumlehøj udvides fra 12 til 16
- Antallet af vuggestuepladser i Regnbuen udvides fra 12 til 16

Område 2	Antal børnehavebørn	Antal vuggestuebørn	Antal fuldtidsansatte
Spiloppen	85	(15) 16	14
Lindehuset	20	9	5
Galaksen	43	(15) 16	9
Luna	28	10	6
Askov-Malt	59		7
Egebo	90		11
Antal i alt:	325	51	52

OBS: Antal børn i tabellen er det gennemsnitlig antal indskrevne børn i 2016 ved ny struktur.

Ændringer i område 2:

- Antal vuggestuepladser i Spiloppen udvides til 16
- Antal vuggestuepladser i Galaksen udvides til 16

Område 3	Antal børnehavebørn	Antal vuggestuebørn	Antal fuldtidsansatte
Bakkegården	(68) 70		8
Kildevænget	(65) 68		8
Vorupparken	(75) 60	(15) 28	14
Billingland	(100) 110		14
Antal i alt:	308	28	44

OBS: Antal børn i tabellen er det gennemsnitlige antal børn indskrevet i institutionen i 2016 ved ny struktur, tallene i parentes er det gennemsnitlige antal børn indskrevet i 2016 ved nuværende struktur.

Ændringer i område 3:

- Antallet af vuggestuepladser i Vorupparken udvides fra 15 til 28 pladser
- Antallet af børnehavepladser i Vorupparken nedskrives fra 75 til 60 pladser
- Antal børnehavepladser i øvrige institutioner i Vejen by udvides med 15 pladser

Ledelsesprincipper

Ledelse af dagtilbuddene skal ske på baggrund af fagprofessionel fuldtidsledelse. Til dato har en stor del af lederne på dagtilbudsområdet i Vejen Kommune været deltidsledere på fuldtids lederløn.

I hvert område ansættes 1 områdeleder samt 2 øvrige ledere, der tilsammen udgør et ledelsesteam. Områdelederen har det overordnede ansvar for ledelsesopgaverne samlet set i områdeinstitutionen samt for ledelsesteamets samarbejde og udvikling.

Teamledelse i områderne sikrer en optimal udnyttelse af ledelsesressourcen, hvor opgaver fordeles efter "ekspertviden" og hvor alle ledere har medarbejderansvar, hvilket sikrer et ledelsesspænd mellem 15 og 19 fuldtidsmedarbejdere pr. leder i området. Dette er

et volumen, der er stort nok til, at institutionerne er robuste og mangfoldige samtidig med, at der til stadighed sikres nærværende ledelse og fokus på fælles faglig retning.

Forældrebestyrelser

For hvert område/institution oprettes der jf. dagtilbudslovens § 14 en forældrebestyrelse, der fastsætter principper for institutionens arbejde og for anvendelse af institutionens budgetramme inden for de mål og rammer som Byrådet har fastsat.

Forældrebestyrelsen sammensættes af 6 – 9 forældrerepræsentanter.

I de 3 områder vælges lokalt én forældrerepræsentant + en personlig suppleant fra hver af områdets huse - valgt af og blandt forældre til børn i afdelingen. Herudover vælges 2 bestyrelsesmedlemmer + 2 suppleanter på et bestyrelsesvalgmøde - valgt af og blandt forældre til børn i området. Medarbejderne er repræsenteret i forældrebestyrelsen med 3 repræsentanter valgt på et fælles personalemøde blandt medarbejderne i området. Alle i bestyrelsen er fuldgældige medlemmer med stemmeret. Områdelederen fungerer som forældrebestyrelsens sekretær og har ikke stemmeret i forældrebestyrelsen.

Sløjfen / ressourcepædagoger

Vejen Kommunes specialpædagogiske dagtilbud Sløjfen er etableret som en selvstændig institution efter servicelovens § 32. Sløjfen er placeret i Brørup by og har plads til 12-14 børn i aldersgruppen 0 – 6 år.

Sløjfen deler fælles adresse og ledelse med kommunens ressourcepædagoger. Ressourcepædagogerne arbejder for at give børn med særlige behov en helhedsorienteret indsats i et almindeligt dagtilbud, ligesom de tilbyder professionel sparring og supervision til dagtilbuddets personale omkring bl.a. udfordrende børnegrupper og læringsmiljøer, der ikke virker tilfredsstillende.

Den nuværende placering med fælles adresse og ledelse af ressourcepædagoger og specialpædagogisk dagtilbud vurderes hensigtsmæssigt, da dette giver mulighed for sparring og faglig erfaringsudveksling i forhold til den samlede specialpædagogiske indsats i vejen Kommune.

Fysiske rammer

Vejen Kommunes dagtilbud skal i fremtiden have en størrelse, der sikrer det enkelte dagtilbud:

- en reflekteret og tilrettelagt pædagogisk praksis med fokus på læring og inklusion
- et målrettet forældresamarbejde
- en stærk evalueringskultur med fokus på kvalitetsudvikling
- et professionelt og tydeligt lederskab på alle niveauer

Dette stiller krav til institutionsstørrelsen i forhold til antal børn og den heraf afledte normering, hvorfor der tilstræbes følgende gruppestørrelser:

Enkelte huse, børnecentre og filialer:	30 børnehavebørn
	12 vuggestuebørn

Udvidelse af antal vuggestuepladser

Arbejdsgruppen omkring fysiske rammer har opstillet følgende kriterier i forhold til at vurdere, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at udvide antallet af vuggestuepladser i Vejen Kommunes dagtilbud:

- valgfrihed og bred tilbudsvifte til forældrene
- økonomisk og fagligt bæredygtige institutionsstørrelser
- optimal udnyttelse af nuværende bygningsmasse
- ønske om at tilgodese Vejen Kommunes Vækststrategi

På baggrund heraf ønskes der ikke oprettet vuggestuepladser i børnecentrene, strukturen vil være som følgende:

Børnecentre:	Antal børnehavebørn:	Antal nuværende vuggestue børn:	Antal vuggestuebørn ny struktur:	Antal nuværende dagplejere:	¹ Antal dagplejere ved ny struktur:	Antal fuldtidsansatte i børnecentrets dagtilbud:
Skodborg	67	1	0	8	8	9
Andst	52	0	0	9	9	7
Føvling	41	0	0	5	5	5
Gesten	40	0	0	8	8	5
Glejbjerg	45	0	0	7	7	6
Lintrup – filial	34	0	0	3	3	4
Antal i alt:	279	0	0	40	40	36

OBS: Antal børn i tabellen er det gennemsnitlige antal indskrevne børn i 2016

Dog anbefales et udvidet samarbejde med dagplejen i alle lokalområder med børnecentre, således at børnecentrene, så vidt det er muligt, stiller lokaler til rådighed for dagplejen til heldagslegestue, hvorved dagplejebørnene sikres en tilknytning til børnecentrene forud for overgangen til børnehave.

Fast minimumsbudget

Der gives et fast minimumsbudget til kommunale dagtilbud, der ikke er børnecentre eller filialer, svarende til en minimumsnormering på følgende antal børn:

- 30 børnehavebørn
- 12 vuggestuebørn

Brug af private institutioner

Såfremt der nedlægges huse med kommunale dagtilbud, kan dette medføre oprettelse af private institutioner i området. Det kommunale driftstilskud til privatinstitutioner svarer til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter til kommunale institutioner, hvilket betyder at udgiften pr. barn i dagtilbud principielt er den samme uanset om der benyttes et kommunalt eller et privat dagtilbud. Dog kan tilstedeværelsen af et privat dagtilbud i et område betyde en mindre indskrivning af børn i et kommunalt dagtilbud i samme område. Såfremt det kommunale dagtilbud opretholdes med et fast minimumsbudget, vil dette alt i alt betyde en kommunal merudgift grundet den private institutions tilstedeværelse.

¹ For at opretholde kvaliteten i dagplejens placering af gæstebørn skal der minimum være 5 – 8 dagplejere i et dagplejedistrikt.

Åbningstider

Forslag om åbningstider tager sit udgangspunkt i ønsket om at fastholde mest mulig kvalitet i dagtilbuddet for flest mulige børn. Vurderingen er baseret på aktuel brug af kommunens dagtilbud, vel vidende at behov kan ændres over tid, såfremt der stilles nye vilkår og muligheder til rådighed.

Børnecentre

Åbningstiden i børnecentrene harmoniseres mellem SFO og dagtilbud. Alle børnecentre tilbyder en åbningstid på 52,75 time pr. uge fordelt på følgende åbningstider:

- Mandag til torsdag kl. 6.15 – 17.00
- Fredag kl. 6.15 – 16.00

Områder

I områderne tilbydes en fast åbningstid for alle huse på 52,75 time/uge fordelt på følgende åbningstid:

- Mandag – torsdag: kl. 6.15 – 17.00
- Fredag: kl. 6.15 – 16.00

Herudover tilbydes følgende tilkøbsmoduler i 1 dagtilbud/hus i hver af byerne Holsted, Brørup, Rødding og Vejen:

- Morgenmodul: kl. 5.30 – 6.15
- Eftermiddagsmodul: 17.00 – 18.00

Der kan indenfor eksisterende budgetramme etableres et begrænset antal steder med udvidet åbningstid ud over de 4 ovennævnte, såfremt der opstår dokumenteret behov herfor.

Afskaffelse af lukkedage i dagtilbud

Grundlovsdag og den 24. december har hidtil været lukkedage i dagtilbuddene i Vejen Kommune. Fra 1. januar 2017 afskaffes lukkedage, og dagtilbuddene tildeles ressource til pasning af de børn, der må have et aktuelt pasningsbehov disse dage.

Fælles ferieåbent i dagtilbuddene

Der tilbydes fælles sommerferieåbning i de 3 områder i ugerne 29 + 30 ud fra ønsket om at prioritere flest mulige personaleresourcer, når der er flest børn i dagtilbuddet.

Der tilbydes *ikke* fælles sommerferieåbning i børnecentrene, men fællespasning mellem SFO og dagtilbud. Dog anbefales et forpligtende samarbejde mellem børnecentrene og de øvrige institutioner i ferieperioden for at optimere personaleresourcerne og skabe gode sommerferieoplevelser for børnene.

Der opkræves ikke særskilt forældrebetaling for brug af dagtilbud i ferieåbningsperioder. Der fremsættes forslag om, at forældrebetalingen opkræves i 11 rater, således at juli måned holdes betalingsfri.

Dagplejen

Dagplejen har i dag en åbningstid på 48 timer om ugen. Dagplejen tilbyder fleksibel åbningstid, hvilket betyder, at dagplejeren - så vidt muligt og i samarbejde med forældrene - kan placere åbningstiden i forhold til forældrenes behov i tidsrummet 6.00 til 18.00. Dette sker uden tillæg til forældrebetalingen.

Visitation

Digitalisering

Arbejdsgruppen omkring visitation er p.t. i gang med at afdække mulighederne omkring digital visitation samt digital booking.

Placering af pladsanvisning

Langt de fleste forældre tilbydes plads i den daginstitution, de har valgt som deres 1. prioritet. Samtidig opleves det som god service, at forældre i dag kan henvende sig på pladsanvisningen, hvor de kan få hjælp og vejledning til ikke alene visitation, men også til spørgsmål omkring forældrebetaling, fripladsansøgninger m.v. For at bevare denne service samt sikre en ressourceoptimering på området fastholdes en central visitation. Skulle der opstå behov for lokalt kendskab til enkelte institutioner ved visitation, henvises forældre til at kontakte/besøge det konkrete dagtilbud.

Visitationsregler

Gældende visitationsregler fortsætter.

Visitation af dagplejepladser

Dagplejeformidlingen visiterer selv børn til ledige dagplejepladser, denne opgave løses ikke p.t. af pladsanvisningen. Denne praksis opleves langt mere ressourcekrævende end visitering til andre dagtilbud, idet der i dagplejen arbejdes med en høj grad af forældreinddragelse omkring valg af kommende dagplejer. Forvaltningen anbefaler, at der fremtidigt sker en harmonisering af visitation til samtlige dagtilbud, hvilket gør at visitering af pladser til dagpleje flyttes fra dagplejen til pladsanvisningen.

Tidlig visitering

Dagplejen foretager i dag tidlig visitering, hvilket betyder at forældre i god tid (op til 3 måneder) op til start i dagplejen visiteres plads. Dette betyder, at børn og forældre i perioden op til start i dagplejen kan besøge dagplejeren og her stifte bekendtskab med dagplejehjemmet og børnegruppen. Erfaring viser, at tidlig visitering giver god kvalitet omkring opstart i dagtilbuddet. Derfor anbefales det, at der ligeledes tilbydes tidlig visitering af vuggestuebørn og børnehalebørn efter samme principper og vilkår som i dagplejen. Tidlig visitering kræver ingen ekstra ressourcefordeling, blot en ændret timing omkring visitation af pladserne.